

BHAVNAGAR UNIVERSITY

BHAVNAGAR

(NACC Accreditation Grade “B”)

CREDIT AND SEMESTER SYSTEM
SYLLABUS

BACHELOR OF ARTS (B.A.)

SOCIOLOGY

(In Force From Academic Year: 2011-2012)

तमसो मा ज्योतिर्गमय

B.A.
Credit and Semester System Syllabus

NAME OF THE SUBJECT: **SOCIOLOGY**

SEMESTER: 3rd

SR. NO.	PAPER NO	NAME OF THE PAPER	TOTAL MARKS EXT+INT=TOTAL	PASSING STANDARD EXT+INT=TOTAL	TOTAL TEACHING HOURS	CREDITS
મુખ્ય અને પ્રથમ ગૌણ:						
1	05	ભારતીય સમાજનું માળખું અને પરિવર્તન	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03
2	06	ભારતીય સમાજના પ્રશ્નો અને સમસ્યાઓ	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03
3	07	આદીવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03
4	07	ગુનો અને સમાજ (વૈકલ્પિક)	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03
Second Subsidiary						
5	03	વસ્તીનું સમાજશાસ્ત્ર	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03

* <u>INTERNAL</u>	<u>MARKS</u>
Assignment	10
Seminar	10
Test	10

B.A.
Credit and Semester System Syllabus

NAME OF THE SUBJECT: **SOCIOLOGY**

SEMESTER: 4th

S.R. NO.	PAPER NO	NAME OF THE PAPER	TOTAL MARKS EXT+INT=TOTAL	PASSING STANDARD EXT+INT=TOTAL	TOTAL TEACHING HOURS	CREDITS
મુખ્ય અને પ્રથમ ગૌણ:						
6	08	ભારતમાં સમાજનું માળખું અને પરિવર્તન	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03
7	09	ભારતીય સમાજના પ્રશ્નો અને સમસ્યાઓ	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03
8	10	આદીવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03
9	10	ગુનો અને સમાજ (વૈકલ્પિક)	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03
Second Subsidiary						
10	04	વસ્તીનું સમાજશાસ્ત્ર	70+30=100	28 + 12 = 40	15 Weeks x 03 Hours = 45 Hours	03

* <u>INTERNAL</u>	<u>MARKS</u>
Assignment	10
Seminar	10
Test	10

બી.એ. (સમાજશાસ્ત્ર)
સેમેસ્ટર – ૩

મુખ્ય અને પ્રથમ ગૌણ:

પ્રશ્નપત્ર – ૦૫: ભારતીય સમાજનું માળખું અને પરિવર્તન:

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>ભારતીય સમાજ અંગેનું ગ્રંથીય અને ક્ષેત્રીય દષ્ટિબિંદુ:</u> ૧. ગ્રંથીય દષ્ટિબિંદુનો અર્થ- ઉપયોગીતાક ૨. ક્ષેત્રીય દષ્ટિબિંદુનો અર્થ- ઉપયોગીતા	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>ભારતીય સમાજનું માળખું અને બંધારણ</u> ૧. ગ્રામિણ સમુદાયનો અર્થ ૨. ગ્રામિણ સમુદાયની ખાસીયતો ૩. નગર સમુદાયનો અર્થ ૪. નગર સમુદાયની ખાસીયતો ૫. આદીવાસીનો અર્થ ૬. આદીવાસીની ખાસીયતો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>ભારતીય સમાજના નબળા વર્ગો:</u> ૧. દલિતનો અર્થ ૨. દલિતોની પરંપરાગત સ્થિતિ અને વર્તમાન સ્થિતિ ૩. સ્વતંત્ર ભારતમાં દલિતોના વિકાસ માટેની નીતી ૪. લઘુમતિ નો અર્થ ૫. લઘુમતિનું વિભિન્ન ધાર્મિક સમુદાયોમાં વૈવિધ્ય ૬. લઘુમતિના વિકાસ માટેની નિતિ.	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>ભારતની વસ્તીશાસ્ત્રીય રૂપરેખા:</u> ૧. વસ્તીની સંખ્યાત્મક સમસ્યાઓ ૨. વસ્તીની ગુણાત્મક સમસ્યાઓ ૩. સ્થાળાંતરનો અર્થ ૪. સ્થાળાંતરના કારણો અને પરિણામો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>ભારતીય સમાજની મુળભૂત સંસ્થાઓ:</u> ૧. જ્ઞાતિ સંસ્થાનો અર્થ અને લક્ષણો ૨. સામાજિક વર્ગનો અર્થ અને લક્ષણો ૩. ધર્મનો અર્થ, લક્ષણો અને મહત્વ	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. ભારતમા સમાજનું માળખું અને પરિવર્તન, એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે, અનડા પ્રકાશન.
૨. વસ્તીશાસ્ત્ર અને કુટુંબ નિયોજન, એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે, રચના પ્રકાશન.
૩. વસ્તી અને સમાજ, એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે, અનડા પ્રકાશન.
૪. નગર સમાજશાસ્ત્ર (ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ) ડૉ. હરીશ દોશી

પ. ભારતની સામાજિક સંસ્થાઓ, શાહ. દવે, અનડા પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્ર – ૦૬: ભારતીય સમાજના પ્રશ્નો અને સમસ્યાઓ:

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>માળખાકિય સમસ્યાઓ:</u> ૧. સામાજિક સમસ્યાનો અર્થ, સ્વરૂપો ૨. ધોરણભંગ વર્તનનો અર્થ, લક્ષણો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>કૌટુંબિક સમસ્યાઓ:</u> ૧. દહેજનો અર્થ, સ્વરૂપ ૨. વય વૃદ્ધિની વિભાવના, તેની સમસ્યાઓ ૩. આંતર પેઢીય સંઘર્ષ, અર્થ, કારણો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>વિકાસાત્મક સમસ્યાઓ:</u> ૧. બેકારીનો અર્થ, કારણો ૨. પરિસ્થિતિ શાસ્ત્રનો અર્થ – સમસ્યા ૩. ગ્રાહકવાદ (ઉપભોક્તાવાદ) ની સમસ્યા ૪. પ્રાદેશિક વિષમતાની સમસ્યા	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>વિઘટનાત્મક સમસ્યાઓ:</u> ૧. અપરાધની વ્યખ્યા, કારણો ૨. ભ્રષ્ટાચારનો અર્થ, કારણો ૩. નશીલાદ્રવ્યોનો અર્થ, કારણો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>ભારતીય સમાજની સમસ્યાઓ:</u> ૧. યુવા અજંપાનો અર્થ, કારણો ૨. બાળમજૂરીનો અર્થ, સ્વરૂપ ૩. કોમવાદનો અર્થ, સ્વરૂપ	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. ભારતીય સમાજના પ્રશ્નો અને સમસ્યાઓ—એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે.
૨. સામાજિક સમસ્યાઓ—એ.જી.શાહ એન્ડ કે.જે.દવે
૩. ગુનો અને સમાજ, શાહ—દવે, અનંડા પ્રકાશન
૪. ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ, હર્ષિદા દવે, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૫. ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ, હસમુખ પટેલ, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

પ્રશ્નપત્ર – ૦૭: આદીવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર:

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>આદીવાસી સમાજ:</u> ૧. આદીવાસી સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ ૨. આદીવાસી સમાજશાસ્ત્રનું વિષયવસ્તુ ૩. આદીવાસી સમાજશાસ્ત્રની ઉપયોગીતા	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>આદીવાસીનો ખ્યાલ:</u> આદીવાસી ખ્યાલનો અર્થ ♣ આદીવાસી ખ્યાલના લક્ષણો, આદીવાસી જ્ઞાતીનું સાતત્ય ♣ જ્ઞાતીનો ખ્યાલ: ○ જ્ઞાતીનો અર્થ, જ્ઞાતીના લક્ષણો ▪ સ્વતંત્રતા બાદ આવેલું પરિવર્તન ▪ આદીવાસી સમુદાયમાં આવેલું પરિવર્તન	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>આદીવાસીઓનું વસ્તી અને વિસ્તાર મુજબ વર્ગિકરણ:</u> <u>ભૌગોલિક વર્ગિકરણ:</u> ♣ જાતીતત્વ મુજબ વર્ગિકરણ, ભાષાના આધારે વર્ગિકરણ ♣ અનુસુચિત વિસ્તારો અને આદીવાસી વિસ્તારો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>આદીવાસીઓનું આર્થિક પ્રવૃત્તિના આધારે વર્ગિકરણ:</u> ♣ ખોરાક એકત્ર કરનાર ♣ ખેતી કરનાર ♣ ફરતી ખેતી કરનાર ♣ કારીગરી કરનાર ♣ લોક કલાકાર	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>આદીવાસી સમુદાયમાં સમાજિક પરિબળો:</u> આદીવાસી સમુદાયમાં સગપણ સંબધો ♣ આદીવાસી સમુદાયમાં કુટુંબોના પ્રકારો ♣ પિતૃવંશી કુટુંબનો અર્થ, લક્ષણો, માતૃવંશી કુટુંબનો અર્થ, લક્ષણો	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. ભારતીય આદીવાસી સમાજ : એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દેવે રચના પ્રકાશન ૧૯૯૧-૯૨
૨. આદીવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર : એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દેવે, અનડા પ્રકાશન, આવૃત્તિ ૨૦૦૨, ૦૩.
૩. સામાજિક માનવશાસ્ત્ર, ઊર્મિબેન દેસાઈ
૪. બંધુવા મજૂરો, ડૉ. વિદ્યુત જોષી
૫. આદિવાસી પર્વ, ઈન્દુકુમાર જાની, યશ ગુર્જરી
૬. ગુજરાતના આદિવાસીઓ, વિમલ શાહ આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ

૭. ભારતીય આદિવાસી સંસ્થાઓ, શાહ-દેવે, અનંડા પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્ર – ૦૭: ગુનો અને સમાજ (વૈકલ્પિક):

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>ગુનાનો કાનુની, વર્તનવાદી અને સમાજશાસ્ત્રીય ખ્યાલ:</u> ૧. ગુનાનો કાનુની ખ્યાલ ૨. ગુનાનો વર્તનવાદી અને સમાજશાસ્ત્રી ખ્યાલ ૩. સમાજિક વિચલન, અપરાધ અને બાળ અપરાધ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>ત્રાસવાદ સંબંધિત ગુના:</u> ૧. ત્રાસવાદનો અર્થ ૨. ત્રાસવાદનું સ્વરૂપ ૩. ભારતમાં ત્રાસવાદ અને ત્રાસવાદી ગુના ૪. ભારતમાં ત્રાસવાદના કારણો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>ભારતમાં ગુનો અને બદલાતી તસ્વીર:</u> ૧. ભારતમાં ગુનો અને બદલાતી તસ્વીરની ખાસસીયતો ૨. ગુનો અને ગુનેગારો અંગેની આંકડાકીય માહિતી	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>સંગઠિત ગુનો:</u> ૧. સંગઠિત ગુનાની વ્યાખ્યા ૨. સંગઠિત ગુનાના લક્ષણો ૩. સંગઠિત ગુનાના પ્રકારો ૪. ભારતમાં સંગઠિત ગુનાઓ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>ગુનેગારોની સુધારણા:</u> ૧. ગુનેગારોની સુધારણા અને અર્થ ૨. ગુનેગારોની સુધારણાના પ્રકારો ૩. જેલ, અને જેલ કક્ષાએ ગુનેગારોની સુધારણા	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. ગુનો અને સમાજ, લે: એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે.અનડા પ્રકાશન, આવૃત્તિ ૨૦૦૪-૨૦૦૫.
૨. અપરાધ વિજ્ઞાન – બી.એમ.શુક્લ
૩. Criminology – Ram Ahuja
૪. Criminology – Ahemad Siddique
૫. Crime and Correction in India – Panaki and Gokhale

દ્વિતીય ગૌણ:

પ્રશ્નપત્ર – ૦૩: વસ્તીનું સમાજશાસ્ત્ર:

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર:</u> ૧. વિજ્ઞાન એટલે શું? ૨. સામાજિક વિજ્ઞાન એટલે શું? ૩. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર એક સામાજિક વિજ્ઞાન તરીકે ૪. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર નો અર્થ અને વ્યાખ્યા ૫. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર નું અભ્યાસ ક્ષેત્ર	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>સમાજિક વસ્તીશાસ્ત્રનો અન્ય સામાજિક વિજ્ઞાનો સાથે સંબંધ:</u> ૧. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને સમાજશાસ્ત્ર ૨. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને અર્થશાસ્ત્ર ૩. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને સમાજિક જીવશાસ્ત્ર	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>ભારતની વસ્તી સમસ્યા:</u> ૧. વસ્તીની સંખ્યાત્મક સમસ્યાઓ ૨. વસ્તીની ગુણાત્મક સમસ્યાઓ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>વસ્તીના સિદ્ધાંતો:</u> ૧. માલ્થુસનો વસ્તી સિદ્ધાંત ૨. ઈષ્ટ વસ્તીનો સિદ્ધાંત ૩. વસ્તીની સંક્રાંતિનો સિદ્ધાંત	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>ભારતમાં વસ્તીવૃદ્ધિના નિર્ણાયક પરિબલો-પ્રજનન શીલતા:</u> ૧. પ્રજનન શીલતાનો અર્થ ૨. પ્રજનન શીલતા પર અસર કરતા પરિબલો ૩. ભારતમાં ઉચી પ્રજનન શીલતા ના કારણો ૪. પ્રજનન શીલતા માં તફાવત નાં કારણો	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને ભારતમાં કુટુંબ નિયોજન, લે: એ.જી.શાહ રચના પ્રકાશન
૨. વસ્તી અને સમાજ- એ.જી.શાહ- અનંડા પ્રકાશન
૩. વસ્તી શિક્ષણ - રશિમબેન કોઠારી
૪. વસ્તી શિક્ષણ - દેસાઈ (વસ્તી શિક્ષણ - ચતુરભાઈ પટેલ (યુનિ.ગ્રંથ.નિર્મા-બોર્ડ).

બી.એ. (સમાજશાસ્ત્ર)
સેમેસ્ટર – ૪

મુખ્ય અને પ્રથમ ગૌણ:

પ્રશ્નપત્ર – ૦૮: ભારતીમાં સમાજનું માળખું અને પરિવર્તન:

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>ભારતીય સમાજમાં વિભિન્નતા:</u> ૧. ભાષાવાદ, અર્થ-કારણો ૨. જ્ઞાતિવાદ, અર્થ-કારણો ૩. પ્રાંતવાદ, અર્થ-કારણો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>ભારતીય સમાજના માળખામાં આવેલું પરિવર્તન:</u> ૧. ગ્રામિણ સમુદાયમાં આવેલું પરિવર્તન: બ્રિટિશ યુગ દરમિયાન આવેલું પરિવર્તન, સ્વતંત્રતા બાદ આવેલું પરિવર્તન ૨. શહેરી સમુદાયમાં આવેલું પરિવર્તન: બ્રિટિશ યુગ દરમિયાન આવેલું પરિવર્તન, સ્વતંત્રતા બાદ આવેલું પરિવર્તન ૩. આદીવાસી સમુદાયમાં આવેલું પરિવર્તન: બ્રિટિશ યુગ દરમિયાન આવેલું પરિવર્તન, સ્વતંત્રતા બાદ આવેલું પરિવર્તન	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>સમાજિક અભિગમો સાથે સંકળાયેલા ઉત્કર્ષ પ્રયાસો:</u> ૧. સ્વતંત્ર ભારતમાં દલિતોના ઉત્કર્ષ માટેના પ્રયાસો ૨. સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીઓના ઉત્કર્ષ માટેના પ્રયાસો ૩. સ્વતંત્ર ભારતમાં લઘુમતિઓના ઉત્કર્ષ માટેના પ્રયાસો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>ભારતીય સમાજમાં વિવિધતા અને એકતા:</u> ૧. વિવિધતા સર્જક પરિબલો ૨. વિવિધતામાં એકતા ૩. સમાજિક વિવિધતા ૪. સાંસ્કૃતિક વિવિધતા	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>રાષ્ટ્ર નિર્માણ અને રાષ્ટ્રીય અસ્મિતા:</u> ૧. રાષ્ટ્રનો ખ્યાલ ૨. રાષ્ટ્ર નિર્માણનો ખ્યાલ ૩. રાષ્ટ્ર એક સમાજવ્યવસ્થા તરીકે ૪. રાષ્ટ્રીય અસ્મિતા ♣ રાષ્ટ્રીય અસ્મિતા ઐતહાસિક પરિપ્રેક્ષ્યમાં ♣ રાષ્ટ્રીય અસ્મિતાના પરિણામો	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

- ભારતમાં સમાજનું માળખું અને પરિવર્તન. એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે અનડા પ્રકાશન
- આધુનિક ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તન, શાહ-દવે, રચના પ્રકાશન
- ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ, શાહ-દવે, રચના પ્રકાશન
- ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ, હર્ષિદા દવે, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
- Hindu Society at Cross Roads – K. M. Panikar

દ. ભારતીય સમાજ, કે.એલ.શર્મા, NCERT

પ્રશ્નપત્ર – ૦૮: ભારતીય સમાજના પ્રશ્નો અને સમસ્યાઓ:

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>માળખાકિય સમસ્યાઓ:</u> ૧. સમાજિક સમસ્યાનો અર્થ, કાર્યો, વિકાર્યો ૨. સમાજિક સમસ્યાના અભ્યાસનો હેતુ ૩. પ્રાદેશિક, ધાર્મિક, એથનિક વિસંવાદિતાની સમસ્યાઓ ૪. જ્ઞાતિય અસમાનતાની સમસ્યા	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>કોટંબિક સમસ્યાઓ:</u> ૧. ઘરેલુ હિસાનો અર્થ, સ્વરૂપો ૨. છુટાછેડાનો અર્થ, પરિણામો ૩. વૃદ્ધોની સમસ્યાનું નિવારણ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>વિકાસાત્મક સમસ્યાઓ:</u> ૧. પ્રદુષણનો અર્થ અને પ્રકારો, નિવારણ ૨. મુલ્યોની કટોકટીની સમસ્યા ૩. વિકાસ પ્રેરીત વિસ્થાપન, પુનઃસ્થાપન	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>વિઘટનાત્મક સમસ્યાઓ:</u> ૧. બાળ અપરાધનો અર્થ, કારણો ૨. અપરાધ અને અપરાધના બદલાતા પ્રવાહો ૩. આત્મહત્યાનો અર્થ, કારણો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>ભારતીય સમાજની સમસ્યાઓ:</u> ૧. ભિક્ષા વ્યવસાયનો અર્થ, પરિણામો ૨. વસ્તીવૃદ્ધીનો અર્થ, પરિણામો	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. ભારતીય સમાજના પ્રશ્નો અને સમસ્યાઓ. પ્રો:એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે.
૨. સમાજિક સમસ્યાઓ: એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે.
૩. ગુનો અને સમાજ, શાહ-દવે, અનંડા પ્રકાશન
૪. ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ, હર્ષિદા દવે, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૫. ભારતની સામાજિક સમસ્યાઓ, હસમુખ પટેલ, ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ

પ્રશ્નપત્ર – ૧૦: આદીવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર:

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>આદીવાસીઓની સમાજિક સાંસ્કૃતિક રૂપરેખા:</u> સાંસ્કૃતિક પરંપરાઓ: ❖ ધાર્મિક માન્યતાઓ ❖ લોક સાહિત્ય ❖ લોકનૃત્ય અને સંગીત ❖ આદીવાસીઓની ભાષાઓ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>આદીવાસી સમુદાયમાં ગતિશિલતા અને પરિવર્તન:</u> બંધારણીય જોગવાઈઓ: ❖ આદીવાસી વિકાસની નીતીઓ ❖ આદીવાસી વિકાસના કાર્યક્રમો ❖ સાંસ્કૃતિકરણ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>આદીવાસી સમુદાયની સમસ્યાઓ:</u> ગરીબની સમસ્યા: ❖ નિરક્ષરતાની સમસ્યા ❖ દેવાની સમસ્યા ❖ જમીન વિહોણાની સમસ્યા ❖ શોષણની સમસ્યા	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>આદીવાસી કલ્યાણ યોજનાઓ:</u> ❖ શિક્ષણ વિષયક યોજનાઓ: ❖ આરોગ્ય વિષયક યોજનાઓ ❖ રોજગારી વિષયક યોજનાઓ ❖ મકાન વિષયક યોજનાઓ.	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>આદીવાસી સંબંધી અભિગમો:</u> ❖ અલગતાવાદી અભિગમ ❖ વિલીનીકરણ (સામાજિકરણ અભિગમ) ❖ સુગ્રથનનો અભિગમ	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment 10 Marks
 2. Seminar 10 Marks
 3. Test 10 Marks
- Total Marks 30 Marks**

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. ભારતીય આદીવાસી સમાજ : એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દેવે રચના પ્રકાશન ૧૯૯૧-૯૨
૨. આદીવાસી સમાજનું સમાજશાસ્ત્ર : એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દેવે, અનડા પ્રકાશન,આવૃત્તિ ૨૦૦૨,૦૩.
૩. સામાજિક માનવશાસ્ત્ર, ઊર્મિબેન દેસાઈ
૪. બંધુવા મજૂરો, ડૉ. વિદ્યુત જોષી
૫. આદિવાસી પર્વ, ઈન્દુકુમાર જાની, યશ ગુર્જરી
૬. ગુજરાતના આદિવાસીઓ, વિમલ શાહ આદિવાસી સંશોધન અને તાલીમ કેન્દ્ર, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ

૭. ભારતીય આદિવાસી સંસ્થાઓ, શાહ-દેવે, અનંડા પ્રકાશન

પ્રશ્નપત્ર – ૧૦: ગુનો અને સમાજ (વૈકલ્પિક):

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>અપરાધશાસ્ત્ર:</u> ૧. અપરાધશાસ્ત્રનો અર્થ ૨. અપરાધશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર ૩. અપરાધશાસ્ત્રનું મહત્વ ૪. સમાજિક વિચલન: (અ)રૂઢિવાદી અપરાધશાસ્ત્ર (બ) ઉદારમતવાદી અપરાધશાસ્ત્ર.	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>ગુનાના પ્રકાર અને કેદીઓનું વર્ગિકરણ:</u> ૧. ગુનેગારોનો અર્થ ૨. ગુનેગારનું વર્ગિકરણ ૩. ગુનાના પ્રકારો, સ્વરૂપની દ્રષ્ટિએ પ્રકારો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>ગુનાના સિદ્ધાંતો:</u> ૧. ગુનાનો શાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત ૨. પ્રત્યક્ષવાદી સિદ્ધાંત ૩. મનોવૈજ્ઞાનીક સિદ્ધાંત ૪. સમાજશાસ્ત્રીય સિદ્ધાંત	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>શ્વેત ગુનાઓ:</u> ૧. અર્થ ૨. શ્વેત, વ્યવસાયિક ગુનાના લક્ષણો ૩. ભારતમાં શ્વેત ગુનાઓ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>શિક્ષાના સિદ્ધાંત:</u> ૧. શિક્ષાનો અર્થ ૨. શિક્ષાના સિદ્ધાંતો ♣ બદલાનો સિદ્ધાંત ♣ અટકાયતી સિદ્ધાંત ♣ સુધારાત્મક સિદ્ધાંત ૩. શિક્ષાના હેતુઓ ૪. ભારતની જેલ વ્યવસ્થાની સમીક્ષા ૫. જેલના વિકલ્પો	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. ગુનો અને સમાજ, લે: એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દવે.અનડા પ્રકાશન, આવૃત્તિ ૨૦૦૪-૨૦૦૫.
૨. અપરાધ વિજ્ઞાન – બી.એમ.શુક્લ
૩. Criminology – Ram Ahuja
૪. Criminology – Ahemad Siddique
૫. Crime and Correction in India – Panaki and Gokhale

દ્વિતીય ગૌણ:

પ્રશ્નપત્ર – ૦૪: વસ્તીનું સમાજશાસ્ત્ર:

Credit: 03

Total Marks: 100
Marks: Semester End Examination: 70
Continues Internal Evaluation: 30

UNIT	DETAILED SYLLABUS	TEACHING HOURS	MARKS / WEIGHT
એકમ-૧	<u>વસ્તી શિક્ષણ:</u> ૧. વસ્તી શિક્ષણની વ્યાખ્યા ૨. વસ્તી શિક્ષણ ની જરૂરીયાત ૩. વસ્તી શિક્ષણના હેતુઓ ૪. વસ્તી શિક્ષણ ના સમાજિક પાસાઓ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૨	<u>વસ્તી પ્રક્ષેપણ:</u> ૧. વસ્તી પ્રક્ષેપણનો અર્થ ૨. વસ્તી પ્રક્ષેપણ નું મહત્વ ૩. વસ્તી પ્રક્ષેપણ ની મર્યાદાઓ	09 Hours	14 Marks
એકમ-૩	<u>ભારતની વસ્તી નીતી:</u> ૧. વસ્તી નીતીનો અર્થ ૨. કુંટંબનિયોજનની નીતી ૩. વર્તમાન વસ્તી નીતી	09 Hours	14 Marks
એકમ-૪	<u>ભારતમાં કુંટંબનિયોજન કાર્યક્રમ:</u> ૧. કુંટંબનિયોજનનો અર્થ ૨. ભારતમાં કુંટંબનિયોજન કાર્યક્રમના લક્ષણો ૩. ભારતમાં કુંટંબનિયોજન ની જરૂરીયાત ૪. ભારતમાં કુંટંબનિયોજન અવરોધક પરિબલો	09 Hours	14 Marks
એકમ-૫	<u>વસ્તી નિયંત્રણ સહાયક કાર્યક્રમ:</u> ૧. રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય કાર્યક્રમો ૨. તબિબી રાહત સેવાઓ ૩. પોષણતંત્ર ૪. પ્રજનનક્ષમ અને બાળસ્વાસ્થ્ય કાર્યક્રમો	09 Hours	14 Marks

Break up of Continuous Internal Evaluation:

1. Assignment	10 Marks
2. Seminar	10 Marks
3. Test	10 Marks
Total Marks	30 Marks

Reference / Text- Books/ Additional Reading:

૧. સામાજિક વસ્તીશાસ્ત્ર અને ભારતમાં કુંટંબ નિયોજન, લે: એ.જી.શાહ રચના પ્રકાશન.
૨. વસ્તી અને સમાજ— એ.જી.શાહ એન્ડ જે.કે.દેવે. અનડા પ્રકાશન.
૩. વસ્તી શિક્ષણ — રશિમબેન કોઠારી.
૪. વસ્તી શિક્ષણ — દેસાઈ. (યુનિ.ગ્રંથ.નિર્માણ—બોર્ડ).
૫. વસ્તી શિક્ષણ — ચતુરભાઈ પટેલ